

POSTANOWIENIE

Dnia 23 maja 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jolanta Strusińska-Żukowska

w sprawie z powództwa L. J.
przeciwko Ministerstwu [...]o przywrócenie do pracy,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw
Publicznych w dniu 23 maja 2014 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Okręgowego w W.
z dnia 28 maja 2013 r.,

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania ;**
- 2) zasądza od powoda na rzecz strony pozwanej kwotę 120 (sto dwadzieścia) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy w W. wyrokiem z dnia 28 maja 2013 r. oddalił apelację powoda od wyroku Sądu Rejonowego – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w W. z dnia 9 października 2012 r., oddalającego roszczenie L. J. o przywrócenie do pracy w pozwanym Ministerstwie [...]na dotychczasowych warunkach pracy i płacy.

Powód wywiódł skargę kasacyjną od wyroku Sądu drugiej instancji i opierając ją na podstawie naruszenia prawa materialnego, tj. art. 32 § 1 pkt 3 k.p., a także na podstawie naruszenia prawa procesowego, tj. art. 149 § 1 i 2 k.p.c. w związku z art. 157 § 1 i 1¹ k.p.c. oraz w związku z art. 158 § 1 i 2 k.p.c., wniósł o

uchylenie tego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania oraz o zasądzenie od strony pozwanej kosztów postępowania.

W skardze kasacyjnej zawarty jest wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania ze względu na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne oraz potrzebę wykładni przepisów „art. 149 § 1 i 2 k.p.c. w związku z art. 157 § 1 i 1¹ k.p.c. oraz w związku z art. 158 § 1 i 2 k.p.c. w zakresie zasadności uznania przez sąd i instancji, że protokół z rozprawy w przedmiotowej sprawie, jak również sam jej przebieg, wbrew właściwym przepisom k.p.c., nie mógł być utwalony na nośniku elektronicznym (nagranie) oraz że ustalenia sędziego przewodniczącego dotyczące terminu i przedmiotu kolejnego posiedzenia sądu I instancji w przedmiotowej sprawie, jak również informacje przekazane ustnie przez sędziego przewodniczącego składu orzekającego wobec stron, w tym wobec powoda i obecnego na rozprawie pełnomocnika procesowego powoda r. pr. J. S., które nie zostały następnie ujęte w protokole (pisemnym) nie zostały wypowiedziane (zostały zupełnie pominięte) i pozwalały na zupełne ich zignorowanie przez przewodniczącego składu sądu I instancji oraz doprowadziły do podjęcia na kolejnej rozprawie zupełnie innych czynności procesowych niż to było ustalone ze stronami, z przesłuchaniem pod nieobecność powoda i jego pełnomocnika świadków strony pozwanej włącznie oraz uchybieniem obowiązku zawiadomienia pełnomocnika strony powodowej oraz powoda o terminie w/w rozprawy, co budzi poważne wątpliwości”.

Według skarżącego, w sprawie istnieje nadto potrzeba wykładni art. 32 § 1 pkt 3 k.p. „w zakresie rozwiązania z powodem umowy o pracę zawartej na czas nieokreślony z uwagi na likwidację macierzystej komórki organizacyjnej, jak i miejsca pracy powoda, która miała miejsce, co oznacza, że przyczyna wypowiedzenia powodowi umowy o pracę była konkretna i uzasadniała wypowiedzenie, co w rzeczywistości było zupełnie chybione i pozbawione podstaw, zarówno merytorycznych, jak i prawnych, i co jednocześnie budzi poważne wątpliwości”.

Strona pozwana w odpowiedzi na skargę wniosła o odmowę przyjęcia jej do rozpoznania, ewentualnie o jej oddalenie oraz o zasądzenie od powoda kosztów postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W związku z tym wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym przepisie, a jego uzasadnienie zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Skarżący powołał się, między innymi, na przesłankę określoną w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., ale brak jest podstaw do przyjęcia, że w sprawie występuje zagadnienie prawne uzasadniające potrzebę rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy. Powołanie się na tego rodzaju przesłankę „przedsądu” wymaga bowiem sformułowania takiego zagadnienia oraz przedstawienia argumentów prawnych, które wykażą możliwość różnorodnej oceny zawartego w nim problemu. Jeżeli zaś chodzi o samo sformułowanie zagadnienia prawnego, podnieść należy dodatkowo, że zgodnie ze stanowiskiem wyrażanym w judykaturze, skarżący ma w tym zakresie obowiązek wywiedzenia i uzasadnienia występującego w sprawie problemu prawnego w sposób zbliżony do tego, jaki przyjęty jest przy przedstawieniu zagadnienia prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 k.p.c. (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 maja 2006 r., V CSK 75/06, niepublikowane). Sformułowane zagadnienie winno zatem odwoływać się w sposób generalny i abstrakcyjny do treści przepisu, który nie podlega jednoznacznej wykładni, a którego wyjaśnienie przez Sąd Najwyższy przyczyni się do rozwoju jurysprudencji i prawa pozytywnego. Rolą Sądu Najwyższego, jako najwyższego organu sądowego w Rzeczypospolitej Polskiej, nie jest bowiem działanie w interesie indywidualnym, lecz powszechnym, poprzez ochronę obowiązującego porządku prawnego przed dowolnością orzekania i ujednolicanie

praktyki stosowania prawa (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 lutego 2000 r., II CZ 178/99, OSNC 2000 nr 7-8, poz. 147).

W tym kontekście nie stanowi zagadnienia prawnego sformułowanie odnoszące się do „art. 149 § 1 i 2 k.p.c. w związku z art. 157 § 1 i 1¹ k.p.c. oraz w związku z art. 158 § 1 i 2 k.p.c. w zakresie zasadności uznania przez sąd i instancji, że protokół z rozprawy w przedmiotowej sprawie, jak również sam jej przebieg, wbrew właściwym przepisom k.p.c., nie mógł być utrwalony na nośniku elektronicznym (nagranie) oraz że ustalenia sędziego przewodniczącego dotyczące terminu i przedmiotu kolejnego posiedzenia sądu I instancji w przedmiotowej sprawie, jak również informacje przekazane ustnie przez sędziego przewodniczącego składu orzekającego wobec stron, w tym wobec powoda i obecnego na rozprawie pełnomocnika procesowego powoda r. pr. J. S., które nie zostały następnie ujęte w protokole (pisemnym) nie zostały wypowiedziane (zostały zupełnie pominięte) i pozwalały na zupełne ich zignorowanie przez przewodniczącego składu sądu I instancji oraz doprowadziły do podjęcia na kolejnej rozprawie zupełnie innych czynności procesowych niż to było ustalone ze stronami, z przesłuchaniem pod nieobecność powoda i jego pełnomocnika świadków strony pozwanej włącznie oraz uchybieniem obowiązku zawiadomienia pełnomocnika strony powodowej oraz powoda o terminie w/w rozprawy, co budzi poważne wątpliwości”, bowiem nie formułuje żadnego problemu prawnego, a jest jedynie wyrazem oczekiwań skarżącego odnośnie do akceptacji prezentowanego przez niego stanowiska. Kwestia ujęta w ramy zagadnienia prawnego jest zatem faktycznie powtórzeniem zarzutów podniesionych w podstawach skargi. Zgodnie zaś z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego, poszczególne wymagania dotyczące skargi kasacyjnej z art. 398⁴ § 1 i 2 k.p.c. mają samodzielny byt, stąd niedopuszczalne jest traktowanie ich zamiennie. Stanowi o tym jednoznacznie treść ustawy, wskazująca na odmienny przedmiot regulacji. Jeśli wziąć przy tym pod uwagę, że skarga kasacyjna jest szczególnym środkiem odwoławczym, realizującym przede wszystkim interes publiczny, polegający na usuwaniu rozbieżności w orzecznictwie sądów powszechnych oraz na wspomaganiu rozwoju prawa, to nie może budzić wątpliwości, iż uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania powinno koncentrować się na wykazaniu, że takie okoliczności w

sprawie zachodzą. Tego warunku nie spełnia ujęcie w ramy zagadnienia prawnego kasacyjnego zarzutu odnoszącego się do naruszenia przytoczonych tam przepisów.

Nie można uznać też, że w powyżej przytoczony sposób skarżący wykazał potrzebę wykładni przytoczonych przepisów postępowania cywilnego. Przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na potrzebę wykładni przepisów prawa wymaga bowiem od skarżącego określenia, które przepisy wymagają wykładni Sądu Najwyższego, ze wskazaniem, na czym polegają związane z tym poważne wątpliwości, lub z przedstawieniem rozbieżności występujących w orzecznictwie sądów (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, Biuletyn SN z 2002 nr 7, s. 10). Autor skargi nie powołał się tymczasem na żadne orzeczenia, które mogłyby świadczyć o rozbieżnościach w interpretacji przytoczonych przez niego przepisów, ani nie wyjaśnił, na czym polegają poważne wątpliwości związane z ich wykładnią. Kwestia zaprezentowana jako wymagająca wykładni przepisów jest, jak już powiedziano, faktycznie powtórzeniem zarzutów podniesionych w podstawach skargi, co należy odnieść też do wskazywanej przez powoda potrzeby wykładni art. 32 § 1 pkt 3 k.p. („w zakresie rozwiązania z powodem umowy o pracę zawartej na czas nieokreślony z uwagi na likwidację macierzystej komórki organizacyjnej, jak i miejsca pracy powoda, która miała miejsce, co oznacza, że przyczyna wypowiedzenia powodowi umowy o pracę była konkretna i uzasadniała wypowiedzenie, co w rzeczywistości było zupełnie chybione i pozbawione podstaw, zarówno merytorycznych, jak i prawnych, i co jednocześnie budzi poważne wątpliwości”), bowiem nie wskazując na żadne trudności interpretacyjne w odniesieniu do tego przepisu prawa materialnego, w istocie kontestuje jego zastosowanie w okolicznościach faktycznych niniejszej sprawy, pomijając nawet fakt, że przepis ten w ogóle nie dotyczy przyczyny wypowiedzenia ani jej zasadności, stanowiąc wyłącznie o możliwości rozwiązania umowy o pracę zawartej na czas nieokreślony przez każdą ze stron za uprzednim wypowiedzeniem. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego, poszczególne wymagania dotyczące skargi kasacyjnej z art. 398⁴ § 1 k.p.c. mają samodzielny byt, stąd niedopuszczalne jest traktowanie ich zamiennie. Stanowi o tym jednoznacznie treść ustawy, wskazująca na odmienny przedmiot regulacji. Jeśli wziąć przy tym pod uwagę, że skarga kasacyjna jest szczególnym środkiem

odwoławczym, realizującym przede wszystkim interes publiczny, polegający na usuwaniu rozbieżności w orzecznictwie sądów powszechnych oraz na wspomaganiu rozwoju prawa, to nie może budzić wątpliwości, iż uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania powinno koncentrować się na wykazaniu, że takie okoliczności w sprawie zachodzą. Tego warunku nie spełnia wskazanie na wątpliwości, które miałyby być związane z wykładnią przywołanego przez skarżącego przepisu, bez poprawnego juretycznie wyjaśnienia, w czym tego rodzaju trudności się przejawiają i że można uznać je za poważne.

Skarżący nie zdołał zatem wykazać potrzeby rozpoznania jego skargi przez Sąd Najwyższy, wobec czego z mocy art. 398⁹ k.p.c. i art. 398²¹ w związku z art. 108 § 1 k.p.c. należało postanowić jak w sentencji.

eb